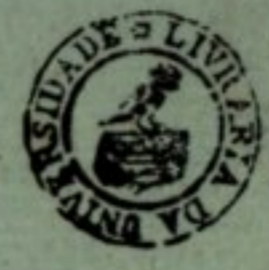

Macynho Pr. Carr.

Deu entrada na Bibliotheca da Universidade no dia 11
de Novbr. de 1853.

M. Diniz

Dissertatio

Inauguralis.

Quarta

Septima

Dissertatio Inauguralis

Quid Anatomie indignoscendis ac explicandis mor-
bis Pathologica valeat?

Quae inde illis curandis utilitas?

Una natura, confluxio una,
conspiratio una
Hyp.

Ad explicandum problema, quod a clarissi-
mo ac sapientissimo Senatu Medicorum mi-
hi, ut argumentum presentis dissertationis,
impositum fuit; id est, ad investigandum
quid anatomie indignoscendis ac explicandis morbis Pathologi-
ca valeat? quae inde in illis curandis utilitas, mihi haud
absolum videtur de origine et progressionem hu-
jus scientiae, Anatomie Pathologicae nunc dictae,
breviter aliquid exponere.

At antequam incipiam, quid sit Anatomie
Pathologica dicam: ex recentioribus auctoribus
est scientia, quae de morbida organisatione
agit, sub hac generalitate admodum extendi-
tur, quia omnes status anormales corporum
organicorum complectit. Hac vero acceptio-
ne certe Anatomie Pathologica non est tracta-
ta, quia simile studium ob suam extensio-
nem brevi spatio humanae vitae amplectari
non poterat.

Anatomie Pathologica ad hominem, et, ex
recentiorum sententia ad animalia homini
proxime inferiora refertur.

Historia Generalis Medicinae circa materiam
de qua abhinc agitur in quatuor epochas di-

Quarta Tabula

Quarta Tabula

Quarta Tabula

dioidi potest: prima ab origine sua ad Ro-
mitum. Per omne tempus hujus epoche Anatomi-
am Pathologicam esse omnino incognitam
generaliter putatur. Omnes Medici hujus
aetatis, quum externa signa plurimum face-
rent, per ea morbos in tabellis describant.
Attamen, si ad Hippocratis verba seculo ani-
mum intendemus, hunc virum immortalium
colligimus longevitate prope, ~~ita~~ quanta opera ob-
servationibus optico instrumenta in servitura:
sic enim alios de rebus, quae postea aut inven-
ta, aut perfecta fuerunt, judicavit. Nam dis-
criptionem tuberculorum, eorumque incremen-
ti, et progressionis ab illo accepimus. Alii
plurimi Medici, etsi ex variis ac contrariis
scholis, hic et illuc aliquod factum aut
idiam memoris tradiderunt, quibus pos-
tea utendum foret.

Graeci, eorumque imitatores Arabi, de his
inventis, parvum aut nihil utilitatis no-
bis relinquerunt. Parasselsus Van Helmont
Sjodensham, Stal Broave, et alii vel sys-
themata sua sequentes, vel suorum mayo-
rum systemata corrigentes, nihil ali-
ud effecerunt, quam inefficentiam animo

eorum injicere, qui sua vestigia sequi vel-
lent, quum eos a veritate removerent,
ac falsas doctrinas, principiaque ~~supposita~~
ta et erronea effingerent. Nam observata
magna liquidorum mobilitate, in his
corporibus omnem fœnemorum vitalium
explicationem posuerunt, ex quo illa pri-
ma schola, dicta humanista, orta fuit.
Post hæc, quum explicationes ab simili prin-
cipio tractas omni rejicerent, quumque flui-
di acris formi effectibus animadvertent, eo-
dem modo omnia explicare voluerunt, et
que inde schola, dicta spiritualista, venit.
Eo modo ab hypothese in hypothese ab
una in aliam inventionem alterationes
tulit Medicina, quum aliis scientiis vim
nunc offerret, nunc exciperet: donec tan-
dem medio seculi XVI Anatomie Patholo-
gica ex quorundem sententia a Bailou,
medico Parisiense, ex aliorum vero sen-
tentia a Medicis Mont-Pellier creata fuit.
Temporibus tamen Bacon facta numero
augebantur, et additabantur.

Bacon, quum Bailou vestigia sequeretur,
morborum descriptionem in autopsie ca-

cadaverica clauderebat, quod exemplum post
~~se~~ omnes assentiunt.

Itaque difficultates Anatomie Pathologi-
cae principio obsteterunt. Anatomie norma-
lis studium in inferioribus animalibus
quarerebatur, quia pro sacrilegio habeba-
tur humana cadavera resicere.

Ptolomeus Egypti rex, primus omnium, has
projudicatas presumptasque opiniones
religionis pro calcavit, scholamque Ale-
xandriae instituit, ubi Anatomie norma-
lis et postea Pathologica studeri cepit.
Tunc Thome Bartholini, nemine impedi-
ente, majorum consilia amplectus est,
ut videri potest in ejus opera inscri-
pta = De Anatomie practica ex cadaveribus
mortuorum adormanda.

Vera tunc fons errorum fuit Anatomie
Pathologica. Nam Medici, non in suis
observationibus morborum, hominibus
infectorum, causas inquirebant, sed ibi
idias ante conceptas videbant.

Medici, humoristas dicti, omnibus in par-
tibus cadaverum, fluidos vitiatos, et vi-
tia ab humorum perturbatione effecta

effecta videbant. In hoc statum rerum quidem erat necesse, ut aliquis facta colligeret, et classificaret.

Epocha Prima

Bonetus hunc laborem suscepit, facta et observationes tunc cognitae collegit, quamvis falsis erroribus et theoriis, plerumque oppositis involutas, quia ab hominibus veniebant, quorum idcirco, in diversissima abibant: in eo tamen magna operam Scientia obtulit, ob que id a quibusdam inventoris Anatomie Pathologicae honores meruit. Ipse nobis reliquit librum inscriptum = Sepulchretum Anatomicum, editum post Baconi triginta fere annos.

Post hunc Perrieri edidit opusculum, quo est curatus cognoscere, et explicare morborum causas per externa signa. Morgagni ob sua opera = De sedibus et causis morborum per Anatomiam indagatis, nomen Halleris Anatomie Medicae accepit: ejus liber, quamvis erroribus non caret, in eo tamen invenientur multa

multa facta, quorum finis est probere =
quid morborum symptomata, et lesio-
nes in cadaveribus repertas intersit.
By Broussais sententia nec omnia haec
facta eo credenda sunt, quod ab ipso
Morgagni non omnia collecta sed ab
amicis ejus Valsalva. Post hos Sande-
fort, Praeceptor in urbe Leij, scultas i-
magine Anatomie Pathologicae edidit.
At, quum morborum causas in lucem
proferre, sibi impossibile videretur, par-
ti filosoficae Scientia, parum consulit.
Hoc tempore inveniuntur Landrioy,
Van Doorem, Walter, Meckel, Hunter,
Baillie Lambert, Vice d'Azir, et Por-
tal. Is Anatomem Pathologicam, et
normalem, conferens, ostendit quanti
auxilii alia alii esset, et quantum
Chimico amba prestatura. Hic fi-
nem primo Epochae Anatomies Patho-
logicae habere posse mihi videtur.

Circa Primam Epocham Ana-
thomes Pathologicae conclusio

Per omne tempus a Boneto ad Portal.

dici potest Anatomem Pathologicam parum
Medicinae prodesse, quia scripta quamquam
numerosa et aliquatenus ordine confecta,
nihilominus methodo carent, nec summam
praebent, a suis auctoribus promittam.

Ut unusquisque, in resecandis coelaveribus,
nihil aliud, quam suorum opinionem
imaginem intuens, tantummodo viam
aperiunt, quae deinceps hominis ingressu
rus forent; quum ab omnibus falsis opinio-
nibus jam tum liberti habuissent pro-
norma non To ipse dixi suorum majorum,
sed prespicuam factorum investigationem
judiciosamque censuram et rationem cul-
torem.

Epocha secunda

Anatomie Pathologica, quae adhuc nomen
a Morgagni impositum - De sedibus, et cau-
sis morborum - servaverat, nunc aliter nobis
affertur.

Nova schola, Boichat fundamenta injecit,
quae ad perfectionem Microscopio, valde o-
peram contulit, etsi ob rerum novorum
aviditatem illius magni ingenii Anato-
mie Pathologica non venit ad perfectio-

perfectiorem tum possibilem. Bichat, quum
Anatomiam normalem ad Pathologicam
applicaret, novam viam patefecit omni-
bus inoquistam.

Et modo ad scholam Physiologicam fun-
damenta posuit, quia de eisdem textu-
ris ad easdem lesiones conclusit: hoc
idcirco ille morborum classes perturbavit,
quum alios morbos nondum classificatos
ordinaret, aliosque de variis classibus de-
rimeret, quorum natura Anatomie Patho-
logica monstraverat.

Hoc magnum ingenium, licet Anato-
miam Pathologicam ampliavit, omne ta-
men incrementum, a se forsitan conce-
ptum, illi non dedit, quia mors aetate
prematura, scientiis arripere eorum in-
clitum ornamentum, eum sustulit.

Utopis operis, transactis annis post au-
ctoris mortem editi, cognitionem claris-
simo Beclard debemus.

Post Bichat multi auctores recte an-
perperam hanc materiam tractarunt, et,
quum Bichat imitarentur, cursus Ana-
tomie Pathologicae iterarunt, et multiplica-
runt; et hoc studium, quod ad illum tem-

tempus, ut pars Neurologia habebatur, tan-
dem, ut specialis scientia constitueret, et
propria facta ac suas leges complectens
quandam Neurografiam constituere vult.
Tunc duo schola praecipue orta sunt.
Alii Laennec sequentes, causas morborum
in lesionibus videbant, et in perturbatio-
nibus omnia ponebant: alii vero Pors-
suis sequentibus, perturbationes erant ple-
rumque morborum effectus, et non causa.
Et sic alii in Anatomia pura, alii in Ana-
tomia Physiologica basin statuebant, in-
ter quos magna controversia orta est, un-
de ad scientiam parum utilitatis prove-
niebat, quia in ambabus scholis magis
cupiditas vincendi amulos, quam vera
a falsis distinguendi dominabat.

Laennec, ejusque fautores, scholam Pors-
sianicam impugnantes = de exclusivista-
cum criminabant, dicentes eum irritatio-
nem tantummodo admittere, ut sui sys-
thematis basis; quo argutior adhuc hodie
contra suos fautores adfertur. At si mini-
merimus, quod ipse ait Brauncas in nota
quarti voluminis, recentioris editionis sui
libri Examen doctrinarum medicorum, aliter ar-

arbitramur; nam ibi suam doctrinam ait
in Physiologia niti, et non in irritatio-
ne, ut fere omnes volunt, cum irritatio-
nem tanquam unam ex causis magis ge-
neralibus, sed non unicam admittere.

Laennec in sua opinione persistens quod-
dam instrumentum invenit, cui Estetosco-
pio nomen dedit, quo omnes species lesio-
num cavitatis thoracicae distinguere vole-
bat, et ex suis observationibus librum con-
fecit, quem inscripsit = De l'Auscultation me-
dicale, ubi absoluta classificatio omnium
perturbationum etiam imminutorum
circa organos in illa cavitate sitos, expo-
nitur.

Hic vir eruditus, quamvis magnam ope-
ram Medicinae attulit, non tamen, dico,
tantum fecisse, quantum generaliter ho-
die perhibent: id probabo, quum specialiter
de questione, mihi imposita, agerem.

Ludovicus, Laennec discipulus fortan ma-
jori spiritu et ingenio praeditus, melius
quam Laennec facta extendit, ex quo de-
ducere voluit quasdam leges, non tam ge-
nerales, quantum ille judicabat, quo solum

casibus similibus ac eodem modo sanatis adhibentur.

Anno millesimo octingentesimo vigesimo septo apparuit Genbrin, qui cursum Anatomia Pathologica mutavit. Quum omnes effectus inflammationum comprehenderet, a principis per Laennec traditis abiit, quo principia Ludovicus et alii sequuti sunt. at ille, aliquantum contemnens similitudines morbosas, attentionem vertit ad perturbaciones, quo humores corpori subvenire poterant, ob commotionem principiorum sanguinem constituentium, cujus commotionis, aut incrementum principiorum, aut mora eorum, aut sanguis stagnatus, causa esse poterat.

Epocha secunda Anatomia Pathologica hic finem pono, quia Auctores sequentes aliter questionem intuentur, ut patet ex diversa ratione, sub qua hanc materiam tractaverunt.

Circa epocham secundam conclusiones.

A laboribus omnium Auctorum, qui hac epocha scripserunt, multo magis veritatis investigatio promota est; sed a merito lon-

longe absunt, quod vulgo illis tribuitur.
Quidam, augentes progressus Anatomia Pathologica, sicut unum modo per eas omnes quos-
tionem Medicinam explicari posse arbitraban-
tur, quod a veritate longe abest, ut infra
ostendamus: alii vero tales progressus depri-
mentes, eis omnem utilitatem auferunt,
et dicunt: = Quid interest cognoscere lesio-
nes et leges per quas reguntur sua species
et varietates, si ignoramus, quod illis op-
ponendum est? Cum id verum sit illis
lesionibus, quarum naturam ignoscimus,
non sic tamen est illis, quibus experientia
et analogia sua existentia, nobis praebeant
cognationem suam Therapeutica.

Tertia Epocha Anatomia Pathologica.

Presenti tempore instauratio Anatomia Pathologica, clarissimo Andral tribuenda est.
In ejus libro, valde noto, quem inscripsit -
Precis de Anatomie Pathologique - omnes ideas
Anatomia Pathologica explicat, cum primo
hanc scientiam generaliter tractaret, de-
inceps omnes lesiones, quibus unumquod-

unumquodque organum affici potest, separatum consideraret.

Et sic, primo ad systemata organica, ex commotionibus ac declinationibus, quibus sunt obnoxia attendit; deinde singulatim commotiones notat, quo singula organa adornuntur. Quamvis omnes Auctores necessitatem cognoscerent istiusmodi tractandi Anatomiam Pathologicam, non tamen eandem basin ad suas classificationes statuerunt. Et sic Meckel ad suam classificationem in Neurologia fundamenta ponit; at, cum haec esset imperfecta, illa quoque non fini praestabat, ad quem creata fuit, et eodem modo in Physiologicas conclusiones incidit. Andral, qui ad suam classificationem fundamenta ex Physiologia accepit, cum labores Meckel emendare et castigare vellet, aequae fines sibi impositos transit. Utique a proposito suo abiit, quia illud pro basi acceperunt, quod rebus classificatis non conveniret; de Anatomia Pathologica quidem basis accipi debebat. Nec non et mentione digni fuerunt. De

Lobstein, Rochoux, Rostan, Calmeil, Lalle-
mand et alii, qui vel ex professo hanc
materiam tractarunt, vel aliquod ejus
punctum singulare, quod praefere ex-
plicaverunt.

Memoria quoque dignus est Otto, qui per
suos labores Anatomia, Pathologica, et Com-
parata, multum scientia profuit.

His temporibus non solum Physiologia
sed etiam Anatomia Normalis, ob com-
parationem animalium inferiorum
magnos progressus effecit; et certe Ana-
tomia Pathologica magnam operam
Anatomiae Comparatae allatura, si idem
laudabile exemplum imitaretur.

Nunc de schola Humorista dicta agimus,
non tamen eisdem characteribus exornata,
quibus Medicina initio se exhibuit; sed
sub intuitu magis philosophico, et pro-
veniente a principis pertinentibus ad
naturam compositionis humani corpo-
ris.

Mussi Pathologici, quum examinarent
perturbationes solidorum, omnes ques-
tiones aetologicas explicare nequebant;

sim doctrinarum antiquarum circa humo-
res recordati putabant, fluidos quoque pertur-
bationibus subjici, et (hanc) investigationem multis
observationibus dilucidare posse, quibus optice instru-
mentis accessio non erat. (1)

Inde secta novorum Medicorum Chemi-
corum orta est. Quam assidue ad in-

(1) Et certe quatenus naturam corporis organici, et
per Chemicum corporum compositionem cognosce-
re quibus scilicet ad motum nihil proficiebat,
satis rationis erat, ut Antropotonomista, solum obser-
vationum genus amplecterentur, et in eo subsiste-
rent: at tamen ad Medicum propriè dictum multo
magis utile erat cognoscere, quomodo reactivi
chemici in corporis vivi constitutione agebant,
et scire utrum possibile esset vel reficere ele-
menta ob quodlibet principium perturbata, vel
actionem illorum principiarum cessare, qua
superessent.

investigandam naturam diversorum li-
quidorum incumbere, qui in viva cons-
titutione reperiuntur, tandem numerum
et proportionem elementorum in statu
normali assignarunt; ac de comparatio-
ne elementorum in eo statu cum statu
pathologico constituerunt differentiam
unius aut alii principii, aut in hac aut
alia agrotatione.

Super hanc basin Andral et Gavarret
suam morologiam facere experti sunt;
et per analyses (perturbant) satis probatas
proportionum differentiam reperiunt
in elementis constitutionis liquidorum
organicorum in morbis, ut nervoses, qui-
bus in Anatomia Pathologica locus non
erat, quia perturbatio materialis a si-
milibus morbis ad humanam consti-
tutionem illata minime assignari po-
terat.

Et sic ex illorum sententia augmento fibri-
nae morbi nervosi tribuendi sunt; augmen-
tum globulorum rubrorum inflammatio-
nem excitat; ex aggeratione eorum globu-
lorum cum fibrina phthisica producitur;

ex albumina incremento edentacia proveniunt, et cetera.

Jam ante Nisteri doctrinas - humorales dictas - simili modo restituere tentaverit.

Circum tertiam Epocham conclusiones.

Nemo ibit inficias, si investigationes Andralis et Gavarret essent vera, non solum diagnosticis, sed etiam effectu therapeutico magnos progressus Medicinam fecisse. Nam, fluidis analysi adhibita, nihil incertum in diagnosticis esse debebat, et cognita perturbatio nis natura, facile corregebatur.

Hinc vero doctrina multa objecta sunt, quo numerum suorum defensorum minuant: nam simplicitas ejus theoria, et multi casus ab ea explicati, ut accipiantur, induunt. Sed, hac theoria admissa, obitus repentini ob introductionem minimorum partium substantiarum noxiarum nobis forent incomprehensibiles, sicut et incubatio virorum (virus) et alia plurima phenomena

quorum causa nobis penitus est ignota?
Quid enim certe et aperte de hac re nobis
Chemia ostendit? Natura compositionis
valde implicati liquidarum, qui in orga-
nisatione reperiuntur, et concursus Affi-
nitatum, quibus subjiciuntur, omnia
principia liquidos Componentia, ac im-
perfectio Analysis, satis nos inducunt,
ne talem doctrinam sequamur.

Præterea corpora organica in eo, quod
attinet ad naturam suam composi-
tio- nis, eadem ac corpora inorganica erit?
Fluidi ex humana constitutione de-
prompti similiter ac in corpore vivo
erunt? Certe aut erat necesse, ut
quodam principium, moderator vita,
non existiret, aut Chemicis actioni-
bus organicis non interveniret.

Omnes fluidi, et liquidi organici vita
sibi propria fruuntur, sicuti solidi,
qui ubi primum a corporis constitu-
tione disjunguntur, imperio natura
inorganico exponuntur.

At Chemia, quid in ea principia
convenienter agere non posset, artefici

artificiales effectus certe producit.
Plurimi Auctores hodie putant subs-
tantias, collas dictas, non in organis
constitutas existere, sed ex fervidis ac
estuantibus texturis organicis calore
provenire.

Sæpe Chymici nobis præbent, qualem
naturam, et numerum elementorum,
quo organico corpore constituent;
sed nunquam eisdem principiis aut
elementis similia corpora effici potu-
it: et ne rationem quidem afferunt,
quod substantia isomerica phisicis
proprietatibus inter se differunt.

Albumina cum fibrina isomerica pu-
tatur; postquam hæc dua substantia
inter se conjunguntur, nullo modo se-
paratim obtineri possunt.

Hæc et alia considerationes, quas affer-
re poteram, monstrant quam mode-
rate analyses substantiarum organica-
rum nobis suspectas esse debent.

Si, ut in Chymia inorganica, cum prin-
cipiis inmixtis corpora analysi subje-
cta demum constitui possunt, magnam in

inde utilitas proveniret, sed contra una
tantum substantia, scilicet urea, sive
a Waelder rursus constituta fuit; et
unus primorum Chemicorum putat
uream organicam et artificialem non
unam eandemque substantiam esse.
Quo huius rei causa? Difficultas prin-
cipii interpositi sui conditionis, sine
qua haec conjunctiones (combinationes) effici
non possunt? Aut causa est accipere
eductu (educto) pro productu?

Harum questionum solutio ex che-
mia organica pendet.

Postremo ad vitam Chemicam organi-
cam Pathologicam parum diagnos-
ticis eo inservire, quod in constitu-
tione corporis (economia) principia es-
se possunt, qua nobis Chemia non
monstrat, et fortasse praebet alia
illuc non existentia. Qua propter
Therapeutica nihil quoque colligi po-
test.

Auctores tamen magni ponderis, quo-
rum opiniones plurimi facio, ut cla-
rissimus Cruveillier, multorum pro-

problemata solutionem expectant,
quam suis observationibus frustra
quosiverunt.

In novissima editione sua Anatomia
& Pathologica ille auctor ait, se non
ausum esse, ob deficientiam observa-
tionum, sequentem legem demon-
strare: = texturas vivas (ostecidos vivos) per semetipsos im-
mutabiles esse, id est, fibrinam elementis, for-
matoribus organorum interpositam esse causam
aut originem omnium lesionum notarum,
etiam illarum, quae organisationi nocent (desor-
ganizantes).

Hanc conclusionem ab illo deducit, quod
ipse species pathologicas vocat.

Alii Pathologici, videntes Anatomiam
Pathologicam et Chemicam Pathologi-
cam non posse causas quorundam
morborum praebere, qui ut generales
putabantur, quum in argumento ul-
cerationis glandularum mesenterica-
rum non viderent causam sufficien-
tem, ut typhus et febris typhoidea
existere, quia hac fenomenum in
omnibus casibus non ostendebatur.

observationes microscopicas tum solidorum
tum liquidorum aconomia tentarunt;
de statu globulorum rubrorum sangui-
nis pendere illum morbum voluerunt,
quum in sanguine, qui ad observatio-
nes ex corpore hauriebant, globulos in
vario statu alterationis, tum coloris,
tum diametri invenirent, et aliquo-
ties partem colorantem sanguinis livi-
dam et turbidam reperirent.

At hoc aut fenomenum morbum cau-
sam, aut ad cadaveris decompositionem
tribuenda sunt? Per me nihil decidere
possum, multi auctores tale factum
negant. Si vero ad lectiones Hagen-
dii circa sanguinem attendimus de mi-
nime punctione nobis timemus.

Ex doctrina hactenus exposita patet, quo
modo Anatomie Pathologicae ab suo ini-
tio usque ad presentem tempus progres-
sa est; id est, quomodo in cadaverum
examine causas querere incipiens adeo
amplificata fuit, ut jam scientia
constituatur, propriasque leges et classi-
ficationes habeat.

Fautores hujus scientiæ ultimos effectus
Chemia Pathologica expectant, et tan-
dem in Medecina absolutam resolu-
tionem faciunt.

Post historiam, considerationes que
circa utilitatem, quam unaqueque
epocha generaliter ad Medecinam su-
lit, discussionem incipiam.

Pars altera.

Ut argumenta et rationes, quas in
progressione hujus laboris allaturus
sum, facilius exponam, primam ques-
tionem in duas dividam.

a Quid Anatomie in diagnosendis mor-
bis?

b Quid Anatomie in explicandis mor-
bis valeat?

(a) Quid Anatomie in diagnoscen-
dis morbis valeat.

Diagnoscere certe est unum morbum
distinguere ab alio, cum quo analogi-
am et similitudinem habet.

Non omnes Medecina scriptores circa

partem et estimationem Anatomia, Pa-
thologica; debitam censent.

Quidam plurimi novitates aestimantes,
adeo immoderati sicut semper vidimus, se
exhibent, ut Anatomia, Pathologica Uni-
versam Medicinam subjiciant: alii ve-
ro, quibus antiquitates tantummodo
placent, sine discrimine res novas asper-
nantes, quin bonum et rationabile
eliquant, Anatomiam Pathologicam de-
primunt, et nihil pro solutis illi con-
ferunt.

Ille, qui presumptionibus liber, facto-
rum analysin facit, et bona colligit,
quamvis sua opinio non sit vera, mi-
nus tamen errare potest.

In diagnoscendis morbis Medicus Clini-
cus circa duos punctus certior fieri vult
= scilicet primus scire ubi morbus sedet,
uterum in organo, aut in organo le-
sis = secundus = cognoscere morbi naturam

Si omnes lesiones organicae sub sensibus
ita essent, ut inspectione illi duo pun-
ctus expleri possent, tum Anatomia Pa-

Pathologica majorem utilitatem nobis
præberet, quia inspecta lesione, facile
classificaretur, ac deinde brevi indica-
tione implerentur.

Ob hanc rem Chirurgia generatim multo
plus vera utilitatis, quam Medicina
proprie dicta, ex Anatomia Pathologica
deduxit. Nam, quum Medicina generali-
ter de morbis profunde sitis exeret, ho-
rum morborum inquisitio multo ma-
gis incerta est; et hinc oriuntur diver-
sa opiniones, quæ interdum subeunt:
quam ob rem in hunc Medicina ramum
ex collendum toto pectore incumbendum
est, ut obstacula removantur, quæ in
suo cursu Medicus clinicus plerumque
invenit.

In diagnosendis morbis pectoris quan-
to tunc scientia Laennec præstitit, ne-
mo ignorat. Antequam auscultatio
et percussio reperiretur, parum vel ni-
hil hac de re cognoscebatur; morbi, val-
de nobis tam sæpe, quam natura, im-
miscabantur.

Nam sub nomine asma dispnea collige-

colligebantur, et inter causas eorum mor-
borum nulla relatio est. Pulmonis mor-
bi pteriumque male describebantur:
morbi pleurorum cum eisdem pleuris
permiscebantur; cordis morbi non bene
noscebantur.

De variis gradibus, quibus pneumonia
invadere posset, nihil pro certo habeba-
tur.

Pleuris (opleuris) cum pneumonia con-
fundebatur
promota, putabatur asmatica: Epe-
phora visicularis pro parenchymatis
pulmonis inflammatione accipi pote-
rat. Utilitas tamen auscultationis
extra modum elata sunt. Laennec
suo estetico corpore varios modos discrimi-
navit, sub quibus, vel epatisatio, vel
accessio tubercularum ostendebatur.
Omnibus postea organis adhibita est,
et in omnibus praestantias invenire
valuerunt; quum morbis pectoris, qui-
bus fuit destinata, nondum omnibus
casibus praestat.

Quis pneumonias non invenit, in qui-

quibus sanis normales cavitates thoracica sine
alteratione sensibus observari sunt? In pnen-
moniis, parciales dictis, seu in uno tantum
pulmonis lobo circumscriptis, et quum
profunde sunt sita, non possunt illa diver-
se raritudines, de quibus auscultationis apo-
logista adeo loquuntur: idem tamen norma-
les sanis non perturbantur.

Contra, sunt casus, in quibus per auscultatio-
nem, et percussione[m] diagnosticus pneu-
moniam, et sit ea, non est.

Exuberatio pulmonaris, quum ephora
accidit, frequenter reperitur in feminis,
quibus mens trimum longe ante evanuit.
Si vero in hoc casu ad auscultationem,
et percussione[m] solum attendemus, esse
pneumoniā judicamus.

Simili modo auscultatio cavitate abdo-
menale adhibita fuit, non solum ut
totius praegnatio diagnosticetur, sed etiam
ut hic status de affectionibus Pathologi-
cis distingueretur cum quibus confun-
di poterat.

In conspectu Senatus Medicorum Uni-

Universitatis Commenbrice die tertio Novem-
bris anni millesimi octingentesimi quin-
quagesimi tertii eam dissertationem
quorundam theses magnas propugnabat, le-
git.

Hyacinthus Albertus Pereira de Carvalho
D. Joann. Lopez de Moraes P.

